

Огляд даних про стан здійснення правосуддя місцевими судами Тернопільської області за 2021 рік

На виконання плану роботи територіального управління Державної судової адміністрації України у Тернопільській області на I півріччя 2022 року сектором організаційного забезпечення діяльності судів та судової статистики проведено роботу зі збору, перевірки та зведення статистичних звітів місцевих судів Тернопільської області про стан здійснення правосуддя за 2021 рік.

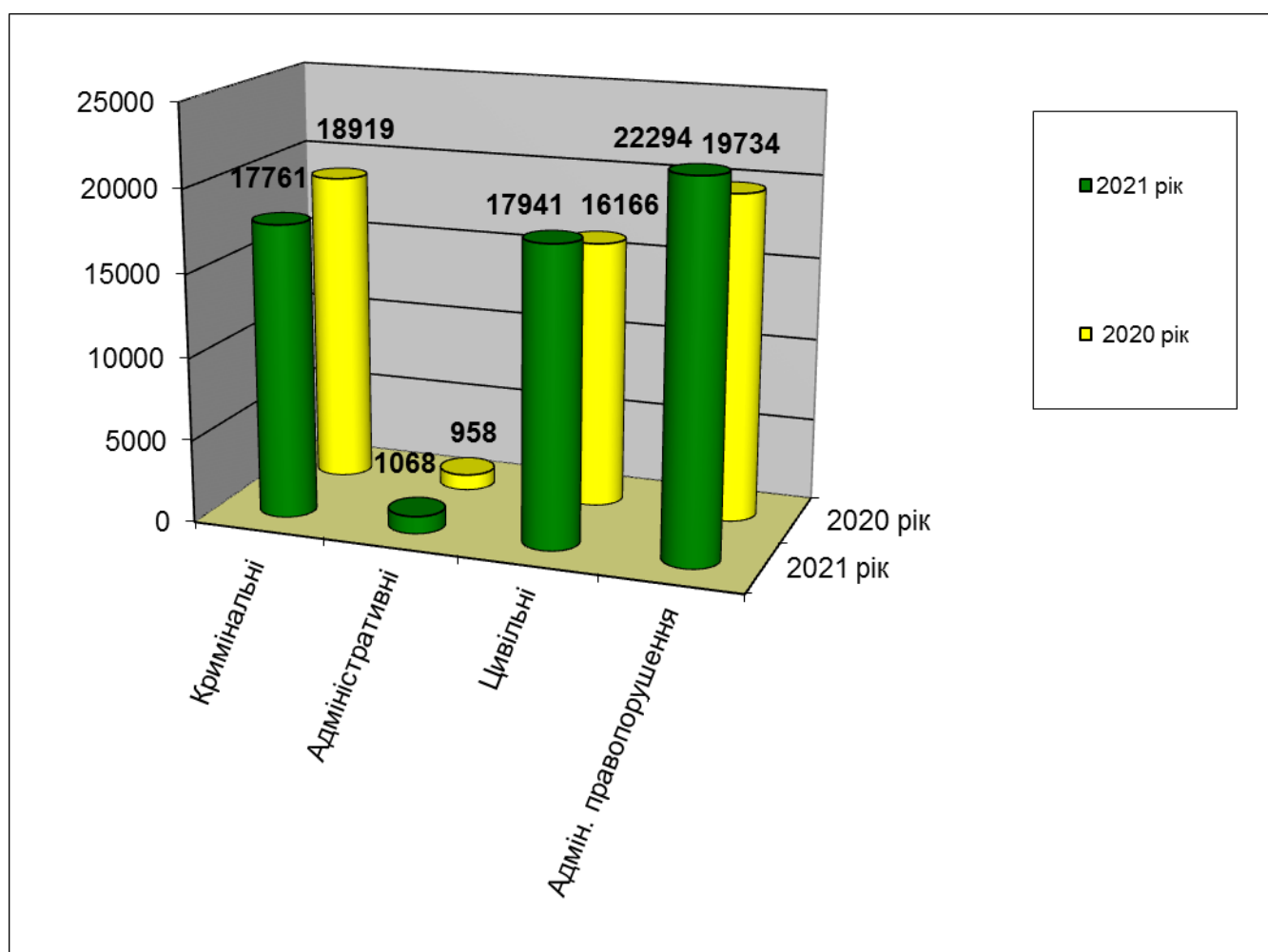
Згідно зібраної статистичної інформації, в 2021 році у провадженні місцевих загальних судів Тернопільської області перебувало **65331** справ та матеріалів, що на **5,39%** більше порівняно із показниками 2020 року – **61984** справ та матеріалів.

Спостерігається тенденція до збільшення загальної кількості справ про адміністративні правопорушення, що надійшли на розгляд місцевих загальних судів Тернопільської області у 2021 році порівняно із 2020 роком (12,97 %).

Поряд із тим, прослідковується зменшення показників надходження справ та матеріалів кримінального судочинства.

Кількісні показники надходження справ і матеріалів відображено у діаграмі 1 та таблиці 1.

Діаграма 1

Таблиця 1

№	Суд	Область	Кількісний склад суддів суду		Перебувало в провадженні справ і матеріалів		Розглянуто справ і матеріалів	Залишок нерозглянутих справ і матеріалів на кінець звітного періоду (станом на 31.12.2020)		Кримін. (усього)	Кримін. (слідчі судді)	Адмін.	Цивільні	Адм.правопоруш.	Середньомісячне надходження всіх справ (в місяць)
			визначено наказом ДСА	здійснювали правосуддя у звітному періоді	усього	у тому числі надійшло у звітному періоді		усього	в т. ч. не розглянуто понад 1 рік						
	Всього		91	72	65 331	59064	57433	7898	789	17761	13622	1068	17941	22294	4 922
1	Бережанський районний суд	Тернопільська	5	5	2 086	1 907	1 765	321	25	627	461	31	601	648	159
2	Борщівський районний суд	Тернопільська	4	3	2 153	1 989	1 983	170	11	462	276	25	673	829	166
3	Бучацький районний суд	Тернопільська	4	4	2 545	2 331	2 334	211	13	821	664	51	636	823	194
4	Гусятинський районний суд	Тернопільська	5	3	2 312	2 055	2 011	301	22	465	305	30	679	881	171
5	Заліщицький районний суд	Тернопільська	3	2	1 831	1 798	1 799	32	0	285	112	42	568	903	150
6	Збарзький районний суд	Тернопільська	4	4	2 802	2 542	2 470	332	59	788	473	25	639	1 090	212
7	Зборівський районний суд	Тернопільська	4	3	2 681	2 646	2 639	42	4	545	354	38	1 167	896	221
8	Козівський районний суд	Тернопільська	3	2	1 303	1 072	1 106	197	20	107	19	21	309	635	89
9	Кременецький районний суд	Тернопільська	5	3	4 623	4 343	4 115	508	17	1 352	1 074	41	1 659	1 291	362
10	Лановецький районний суд	Тернопільська	3	2	1 781	1 518	1 535	246	30	175	58	17	361	965	127
11	Монастирський районний суд	Тернопільська	3	2	893	768	777	116	12	93	8	34	304	337	64
12	Підволочиський районний суд	Тернопільська	3	2	2 072	1 799	1 692	380	22	514	342	63	580	642	150
13	Підгасцький районний суд	Тернопільська	3	1	710	636	616	94	6	67	6	9	199	361	53
14	Теребовлянський районний суд	Тернопільська	5	4	3 380	3 099	3 022	358	37	967	675	43	1 027	1 062	258
15	Тернопільський районний суд	Тернопільська	28	24	27 952	24 874	24 181	3 771	458	8 873	7 594	500	6 514	8 987	2 073
16	Чортківський районний суд	Тернопільська	6	5	4 483	4 104	3 868	615	50	1 393	1 124	83	1 273	1 355	342
17	Шумський районний суд	Тернопільська	3	3	1 724	1 583	1 520	204	3	227	77	15	752	589	132

У зв'язку із збільшенням показника надходження усіх справ та матеріалів у 2021 році, що становить 5,89 %, збільшилось також середньомісячне навантаження на одного суддю місцевого загального суду Тернопільської області.

Розрахунок даного навантаження здійснюється із врахуванням штатної чисельності суддів, а за умови наявності вакансій, фактичне навантаження є більшим.

У 2020 році на розгляд одного судді надійшло **51** справа та матеріал в місяць, у 2021 році – **54,08**. З урахуванням фактичної чисельності суддів середньомісячне надходження справ та матеріалів на одного суддю у 2021 році складає - **68,3**.

Середньомісячне надходження справ на одного суддю місцевого загального суду Тернопільської області в 2021 році у порівнянні із 2020 роком, відображено у таблиці 2.

Таблиця 2

№ п/п	Назва суду	Штатна (фактична) чисельність суддів		Середньомісячне надходження справ та матеріалів на одного суддю	
		2020	2021	2020	2021
1.	Бережанський районний суд	5	5	25,2	31,8
2.	Борщівський районний суд	4 (3)	4 (3)	37,5 (50)	41,5(55,3)
3.	Бучацький районний суд	4 (2)	4	43,75 (87,5)	48,5
4.	Гусятинський районний суд	5 (3)	5 (3)	33,6 (56)	34,2(57)
5.	Заліщицький районний суд	3 (2)	3 (2)	50,6 (76)	50(75)
6.	Збаразький районний суд	4	4	47,25	53
7.	Зборівський районний суд	4 (3)	4	56,25 (75)	55,25(73,6)
8.	Козівський районний суд	3 (1)	3 (2)	33 (99)	29,6(44,5)
9.	Кременецький районний суд	5 (3)	5 (3)	54 (90)	72,4(120,6)
10.	Лановецький районний суд	3 (2)	3 (2)	53,6 (80,5)	42,3(63,5)
11.	Монастирський районний суд	3	3 (2)	23,6	21,3(32)
12.	Підволочиський районний суд	3 (2)	3 (2)	46,3 (69,5)	50(75)
13.	Підгасцький районний суд	3 (1)	3	20,6 (62)	17,6(53)
14.	Теребовлянський районний суд	5 (4)	5 (4)	51,8 (64,75)	51,6(64,5)
15.	Тернопільський міськрайонний суд	28 (24)	28 (24)	70,9 (82,75)	74,03(86,37)
16.	Чортківський районний суд	6 (5)	6 (5)	48,6 (58,4)	57(68,4)
17.	Шумський районний суд	3	3	42,3	44
	УСЬОГО:	91 (70)	91 (72)	51 (66,4)	54,08(68,3)

Середньомісячне навантаження справ та матеріалів на одного суддю місцевого суду Тернопільської області у 2021 році також ілюструє **діаграма 2**.

Діаграма 2

Розгляд судами кримінальних справ (проваджень)

Протягом 2021 року в провадженні місцевих загальних судів Тернопільської області перебувало **19696** справ і матеріалів кримінального судочинства, в тому числі 32 кримінальні справи та 4305 кримінальних проваджень.

Протягом 2021 року було розглянуто 2 кримінальні справи та 2632 кримінальних проваджень, що знаходилися у провадженні місцевих судів області.

Розгляд 1314 кримінальних проваджень закінчено постановленням вироків, у 416 з яких затверджено угоди про примирення.

Також судами області 32 кримінальних провадження повернуто прокурору, в 1245 проваджень закрито, 5 направлено для визначення підсудності, 16 розглянуто із винесенням ухвали про застосування примусових заходів виховного характеру, 21 розглянуто із винесенням ухвали про застосування примусових заходів медичного характеру.

**Кількість розглянутих кримінальних справ (проваджень)
місцевими судами Тернопільської області
(в тому числі з постановленням вироків) у 2020 році**

Таблиця 3

№ рядка	Найменування місцевого суду	Закінчено провадженням усього	Із постановленням вироків
1	Бережанський районний суду	139	44
2	Борщівський районний суду	115	43
3	Бучацький районний суду	112	72
4	Гусятинський районний суду	113	51
5	Заліщицький районний суду	97	43
6	Збаразький районний суду	130	67
7	Зборівський районний суду	109	46
8	Козівський районний суду	90	36
9	Кременецький районний суду	198	104
10	Лановецький районний суду	88	46
11	Монастириський районний суду	71	42
12	Підволочиський районний суду	98	55
13	Підгаєцький районний суду	53	19
14	Теребовлянський районний суду	164	78
15	Тернопільський міськрайонний суд	812	432
16	Чортківський районний суду	150	82
17	Шумський районний суду	93	48
	Усього	2632	1308

Залишок нерозглянутих на кінець звітної періоду кримінальних справ (проваджень) склав **1925** справ, з них 252 провадження не розглянуто в термін понад 6 місяців до 1 року, 226 проваджень в термін понад 1 рік до 2 років; 329 кримінальних проваджень понад 2 роки.

Аналізуючи розгляд місцевими судами області кримінальних справ (проваджень) по категоріях виявлено, що значну частину становлять **злочини проти власності** - **775** справа, з них з постановленням вироків розглянуто **519** справ, засуджено **565** осіб.

По **злочинах проти життя та здоров'я особи** - 898 справ, з них з постановленням вироків розглянуто 269 справ, засуджено 270 осіб.

Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших злочинів проти здоров'я населення - 151 справа, з постановленням вироків розглянуто 65 справи, засуджено 62 особи.

Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту - 202 справи, з постановленням вироків розглянуто 90 справ, засуджено 92 особи.

Злочини у сфері службової діяльності - 109 справ, з постановленням вироків розглянуто 69 справ, засуджено 67 осіб.

Злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів - 68 справ, з постановленням вироків розглянуто 38 справ, засуджено 40 осіб.

Злочини проти правосуддя - 39 справ, з постановленням вироків розглянуто 31 справа, засуджено 29 осіб.

Злочини проти громадської безпеки - 128 справ, з постановленням вироків розглянуто 59 справ, засуджено 58 осіб.

Окрім того, в 2021 році у провадженні місцевих судів області перебували (у тому числі розглянуті):

- справи в порядку виконання судових рішень – 1076 (1013);
- справи за клопотанням слідчого, прокурора та інших осіб – 13800 (13662);
- справи за заявами про відвід під час досудового розслідування – 151 (148);
- справи про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами – 9 (4).

У 2021 році на розгляді місцевих судів Тернопільської області перебували кримінальні справи (провадження) стосовно 110 осіб, яким інкриміновано вчинення злочинів у складі організованої групи чи злочинної організації.

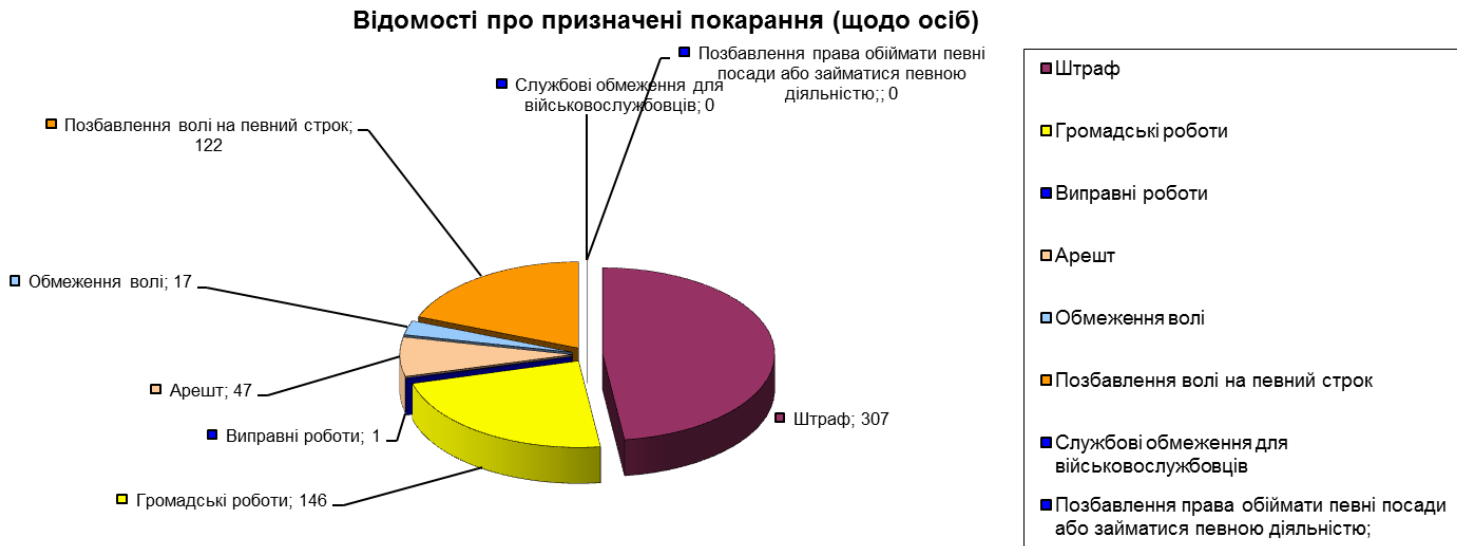
У 2021 році місцевими судами Тернопільської області по всіх категоріях злочинів, передбачених КК України засуджено 1361 особа, виправдано – 15 осіб, щодо 1284 осіб кримінальні справи (провадження) закрито, до 21 особи застосовано примусові заходи медичного характеру, до 16 – примусові заходи виховного характеру.

Основними видами покарань, які застосовані до засуджених осіб місцевими судами Тернопільської області у 2021 році є:

- 1) штрафи - 307;
- 2) громадські роботи - 146;
- 3) виправні роботи - 1;
- 4) арешти - 47;
- 5) обмеження волі - 17;
- 6) позбавлення волі - 122;
- 7) позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю - 0;
- 8) службові обмеження для військовослужбовців - 0.

Основні види покарань, призначені за вироками судів у 2021 році відображає діаграма 3.

Діаграма 3

Слід також звернути увагу і на склад засуджених. Так, за вироками, що набрали законної сили у звітному періоді, засуджено 1138 осіб.

Більшість засуджених складають працездатні особи, які на момент вчинення злочину не працювали та не навчались. Їх кількість становить 868 осіб. Із них мали не зняту і не погашену судимість 176 осіб.

У звітному періоді значну кількість засуджених склали пенсіонери (інваліди) – 55 осіб, державні службовці – 3, студенти навчальних закладів – 21, неповнолітні – 0.

Протягом 2021 року засуджено 135 жінок.

Розгляд судами адміністративних справ

В 2021 році на розгляді у місцевих судах Тернопільської області перебувало **903** справи адміністративного судочинства, що на **8,27 %** більше загальної кількості справ, що розглядалися судами у 2020 році – **834** справ.

Значну частину з них складають спори з приводу забезпечення громадського порядку та безпеки – 796 справ, зокрема щодо дорожнього руху, транспорту та перевезення пасажирів – 748 справ; справи з приводу реалізації публічної політики у сферах праці, зайнятості населення та соціального захисту громадян – 1; справи з приводу регулювання містобудівної діяльності та землекористування – 23; з приводу реалізації державної політики у сфері економіки – 24.

Усього закінчено провадження по 692 справах, що на 4,55 % менше, ніж у 2020 році. Із них по 628 справах прийнято рішення, по 504 справах позов задоволено та 41 заява залишена без розгляду.

Залишок нерозглянутих адміністративних справ на кінець звітного періоду склав 211 справ.

Статистична інформація щодо розгляду судами адміністративних справ відображена у таблиці 4.

Таблиця 4

Найменування показника	№ рядк а	Перебувало в провадженні справ і			Розглянуто справ і		Залишок	
		усього	у тому числі		усього	у т.ч.	усього	в т.ч. не
			надійшло у	з них після				
А	В	1	2	3	4	5	6	7
Бережанський районний суд Тернопільської області		17	15		15	9	2	
Борщівський районний суд Тернопільської області		23	23		22	17	1	
Бучацький районний суд Тернопільської області		50	45		42	31	8	
Гусятинський районний суд Тернопільської області		26	24		25	20	1	
Заліщицький районний суд Тернопільської області		29	28		26	19	3	
Збаразький районний суд Тернопільської області		25	19		18	16	7	
Зборівський районний суд Тернопільської області		36	35		34	28	2	
Козівський районний суд Тернопільської області		35	17	1	29	23	6	
Кременецький районний суд Тернопільської області		36	33		31	27	5	
Лановецький районний суд Тернопільської області		18	16		16	8	2	
Монастирський районний суд Тернопільської області		25	22		21	12	4	
Підволочиський районний суд Тернопільської області		61	51		33	31	28	
Підгасцький районний суд Тернопільської області		4	4		4	4		
Теребовлянський районний суд Тернопільської області		29	26		26	20	3	
Тернопільський міськрайонний суд Тернопільської області		411	366	2	305	203	106	
Чортківський районний суд Тернопільської області		64	55		33	26	31	1
Шумський районний суд Тернопільської області		14	14		12	10	2	
ВСЬОГО		903	793	3	692	504	211	1

Розгляд судами цивільних справ

Протягом 2021 року на розгляді місцевих судів Тернопільської області знаходилось 13131 справа позовного провадження, 1350 справ окремого провадження, 3216 справ наказного провадження та 45 заяв про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.

Окрім того, протягом 2021 року в місцевих судах області у провадженні перебувало 164 заяви про забезпечення доказів, позову до подання позовної заяви; 159 скарг на дії або бездіяльність державного виконавчої служби; 1274 клопотання, заяви, подання у порядку виконання судових рішень; 164 заяви про перегляд заочного рішення; 45 заяв про перегляд рішень, ухвал суду чи судових наказів у зв'язку з нововиявленими обставинами; 8 клопотань про визнання та виконання на території України рішень іноземних судів.

Варто зазначити, що серед справ позовного провадження найбільшу частину становлять спори, що виникають із сімейних правовідносин – 4756; із спадкових правовідносин – 2973; із договорів – 2182.

Значно меншу частину складають спори із житлових правовідносин – 704; із земельних правовідносин – 529; із недоговірних зобов'язань – 632.

Загалом розглянуто 10154 справ позовного провадження, з яких 8985 з ухваленням рішення, 8411 із задоволенням позову, 445 закрито провадження, 678 залишено без розгляду.

Що стосується окремого провадження, то найбільшу частину становлять справи про встановлення фактів, що мають юридичне значення – 944; справи про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи – 128; справи, що виникають із сімейних правовідносин – 79.

Усього розглянуто 1161 справа, з них по 1102 винесено рішення, 1081 заяву задоволено, по 8 закрито провадження.

Розгляд цивільних справ та матеріалів позовного, окремого та наказного провадження місцевими судами області відображено у таблиці 5.

Таблиця 5

№	Найменування суду	Справи цивільного судочинства					
		Кількість розглянутих справ		Ухвалено рішення		Закрито провадження	
		Позовного провадження	Окремого провадження	Позовного провадження	Окремого провадження	Позовного провадження	Окремого провадження
1	Бережанський	217	26	184	24	5	0
2	Борщівський	481	41	452	40	16	0
3	Бучацький	463	71	407	68	10	0
4	Гусятинський	443	95	389	92	17	0
5	Заліщицький	279	115	255	114	5	0
6	Збаразький	467	29	370	27	63	0
7	Зборівський	1 019	23	984	21	5	0
8	Козівський	216	31	191	27	6	2
9	Кременецький	755	69	624	66	87	0
10	Лановецький	193	25	171	20	2	0
11	Монастириський	225	30	184	28	27	2
12	Підволочиський	409	50	372	48	6	0
13	Підгаєцький	99	13	87	13	3	0
14	Теребовлянський	670	77	605	74	25	0
15	Тернопільський міськрайонний	2 942	331	2 538	313	132	4
16	Чортківський	694	100	628	92	22	0
17	Шумський	581	35	544	35	14	0
	Всього	10 153	1 161	8 985	1 102	445	8

Розгляд судами справ про адміністративні правопорушення

У 2021 році на розгляді у місцевих судах області перебувало **23134** справ про адміністративні правопорушення, що приблизно на **13.7%** більше порівняно з 2020 роком.

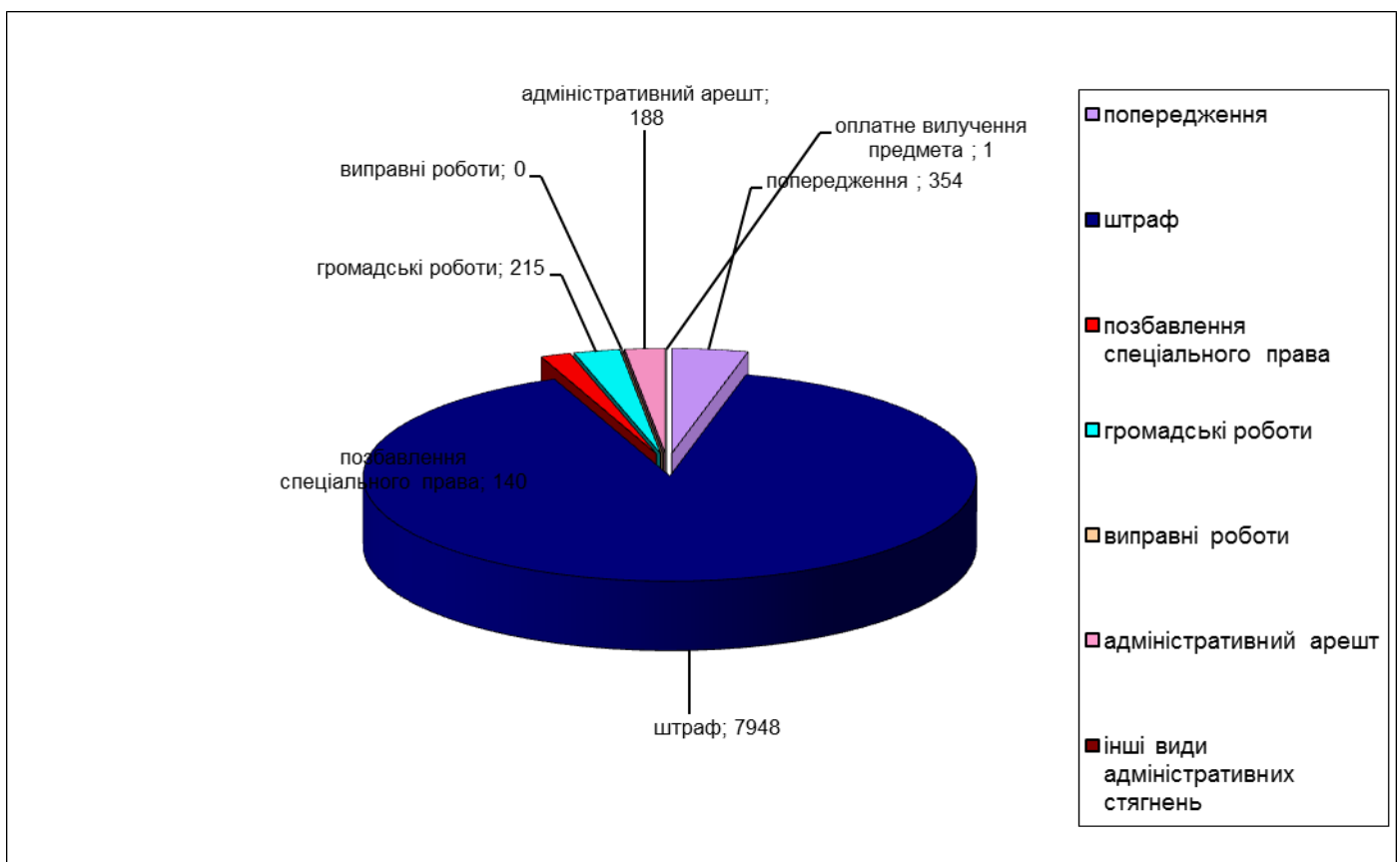
Загалом протягом року було розглянуто 19143 справ, 1710 справ становлять залишок на кінець звітного періоду.

Загальна кількість осіб щодо яких розглянуто справи становить 19194. Серед них стягнення накладено на 9001 особу, закрито провадження у 9580 справах, у т.ч. в зв'язку із:

- звільненням від адміністративної відповідальності при малозначності правопорушення – 3212;
- закінченням строків накладення адміністративного стягнення – 2471;
- відсутністю події і складу адміністративного правопорушення – 3728;
- передано прокурору, органу досудового розслідування – 23;
- передачею матеріалів на розгляд громадської організації або трудового колективу – 25.

Основні накладені адміністративні стягнення відображено у діаграмі 4

Діаграма 4

Переважну більшість адміністративних правопорушень становлять: справи пов'язані із вчиненням насильства в сім'ї – 4708; керування транспортними засобами або суднами особами, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння – 3170; порушення правил щодо карантину людей – 3410;

порушення правил дорожнього руху – 2327; дрібне хуліганство – 1411; невиконання батьками або особами, що їх замінюють, обов'язків щодо виховання дітей – 1508; порушення правил адміністративного нагляду – 1005.

Разом заподіяно матеріальної шкоди на суму 136 грн., з них відшкодовано 136 гривень.

Господарське судочинство

В 2021 році до господарського суду надійшло 1 311 справ та матеріалів, що на 8,2 % процента менше ніж таких справ та матеріалів в порівнянні з 2020 роком (1 427 справ та матеріалів в 2020 році). З них:

- 89 заяв про видачу/скасування судового наказу;
- 65 заяв зі спорів про укладання, зміну, розірвання договорів та визнання їх недійсними;
- 369 заяв у спорах щодо невиконання або неналежне виконання договірних зобов'язань;
- 287 заяв у справах про банкрутство;
- 37 заяв у спорах, що виникають з корпоративних відносин;
- 4 заяви у спорах щодо захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності;
- 62 заяви зі спорів, що виникають із земельних відносин;
- 43 заяви у спорах, щодо права власності чи іншого речового права на нерухоме майно (крім землі);
- 6 заяв пов'язані з застосування антимонопольного законодавства;
- 40 заяв зі спорів, що виникають з інших недоговірних зобов'язань;
- 51 заява по інших справах;
- 237 заяв у справах, в порядку виконання судових рішень;
- 5 заяв про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами;
- 6 заяв про забезпечення позову;
- 10 заяв про відвід судді.

Справи та матеріали	Надійшло справ і матеріалів	
	2020	2021
Господарське судочинство	1 427	1 311

Чисельність суддів Господарського суду Тернопільської області

суди	початок 2020			кінець 2020		
	кількість суддів			кількість суддів		
	за штатом	мають повноваження щодо розгляду судових справ	%	за штатом	мають повноваження щодо розгляду судових справ	%
Господарський суд Тернопільської області	14	13	93	14	13	93

Середньомісячний показник надходження справ та матеріалів на одного суддю Господарського суду Тернопільської області в 2020 році становив 110 справ та матеріалів.

$$1427:13= 109,7$$

де 1427 – кількість справ і матеріалів які надійшли ділиться на кількість суддів які фактично працюють(здійснюють повноваження) – 13.

В 2021 році в провадженні Господарського суду Тернопільської області перебувало 1 414 справ та матеріалів, що на 1 % менше в порівнянні з 2020 роком (в 2020 році в провадженні перебувало 1 426 справ та матеріалів). З них:

- 94 справи про видачу/скасування судового наказу;
- 72 справи зі спорів про укладання, зміну, розірвання договорів та визнання їх недійсними;
- 391 справа у спорах щодо невиконання або неналежне виконання договірних зобов'язань;
- 312 справ та матеріалів про банкрутство;
- 39 справ зі спорів, що виникають з корпоративних відносин;
- 4 справи щодо захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності;
- 66 справ зі спорів, що виникають із земельних відносин;
- 47 справ та у спорах, щодо права власності чи іншого речового права на нерухоме майно (крім землі);
- 6 справ пов'язаних з застосування антимонопольного законодавства;
- 44 справи з спорів, що виникають з інших недоговірних зобов'язань;
- 58 справ з інших спорів;
- 254 справи, в порядку виконання судових рішень;
- 7 справ про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами;
- 14 заяв про відвід судді;
- 6 заяв про забезпечення позову.

Кількість справ та матеріалів, які перебували на розгляді

Суди	Перебувало в провадженні		
	2019	2020	Темпи приросту (+/-)
Господарський суд Тернопільської області	1 426	1 414	-1

В 2021 році господарським судом розглянуто 1 084 справ, що на **2% менше** від кількості розглянутих справ в 2020 році (**1 098** справ).

Зокрема, Господарським судом Тернопільської області в 2021 році розглянуто:

- **91** справу про видачу/скасування судового наказу;
- **336** справ у спорах **щодо невиконання або неналежне виконання договірних зобов'язань**, що на 3 % більше ніж 2020 році (**325** справ в 2020р.);
- **63** справи зі спорів **про укладання, зміну, розірвання договорів та визнання їх недійсними**, що на 57,5 % більше ніж в 2020 році (**40** справ в 2020р.);
- **10** справ **про банкрутство**, що на 25 % більше ніж в 2020 році (**8** справ в 2020р.);
- **151 заява** у справах про банкрутство, що на 46 % менше ніж в 2020 році (279 заяв в 2020 році);
- **18** справ, що виникають з **корпоративних відносин**, що на 36 % менше від кількості таких справ в 2020 році (**28** справ в 2020 році);
- **2** справи зі спорів, щодо захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності, що майже ідентично кількості розглянутих справ даної категорії в 2020 році (3 справи в 2020 році);
- **56** справ зі спорів, що виникають із **земельних відносин**, що на 40 % більше ніж в 2020 році (40 справ);
- **35** справ у спорах, щодо **права власності** чи іншого речового права на нерухоме майно (крім землі), що на 34,6 % більше ніж в 2020 році (26 справ);
- **5** справ пов'язаних з застосування **антимонопольного законодавства**, що майже ідентично кількості розглянутих справ даної категорії в 2020 році (6 справ);
- **27** справ зі спорів, що виникають з **недоговірних зобов'язань**, що на 17,3 % більше ніж в 2020 році (23 справи);
- **56** справ з **інших спорів**, що на 27% більше ніж в 2020 році (44 справи);
- **229** справ в порядку виконання судових рішень;
- **5** справ про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами.

Кількість розглянутих справ

Суди	Розглянуто		
	2020	2021	Темпи приросту (+/-)
Господарський суд Тернопільської області	1098	1084	-2

Розгляд господарським судом справ по категоріях

Категорії справ	Усього розглянуто		
	2020	2021	Темпи приросту (+/-)
Спори, що виникають при укладанні, зміні, розірванні господарських договорів та визнанні їх недійними	40	63	+57
Спори щодо невиконання або неналежне виконання договірних зобов'язань	325	336	+3
Про банкрутство	287	161	-44
Спори що виникають з корпоративних відносин	28	18	-36
Спори щодо захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності	3	2	-33
Спори, що виникають із земельних відносин	40	56	+40
Спори, щодо права власності	26	35	+35
Спори пов'язаних з застосування антимонопольного законодавства	6	5	-17
Спори з недоговірних зобов'язань	23	27	+27
Інші справи	44	56	+47
Наказне провадження	66	91	+37
Справи в порядку виконання судових рішень	207	229	+10
Справи про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами	3	5	+66
Всього	1 098	1 084	-2

В 2021 році в Господарському суді Тернопільської області відсутні випадки розгляду справ з порушенням строку, встановленого Господарським процесуальним кодексом України.

Станом на 31 грудня 2021 року залишок нерозглянутих справ на кінець звітного періоду становить – 324 справи. З них – 52 справи зупинені провадженням.

Залишок справ станом на 31 грудня 2021 року

Категорії справ	Залишок станом на 31.12.2021	
	Залишок	З них зупинені
Спори, що виникають при укладанні, зміні, розірванні господарських договорів та визнанні їх недійними	16	2

Спори щодо невиконання або неналежне виконання договірних зобов'язань;	98	21
Про банкрутство	97	0
Спори що виникають з корпоративних відносин	15	1
Спори щодо захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності	3	0
Спори щодо застосування антимонопольного законодавства	1	0
Спори, що виникають із земельних відносин	30	12
Спори щодо права власності чи іншого речового права на нерухоме майно (крім землі)	20	3
Спори щодо недоговірних зобов'язань	17	5
Інші господарські спори	24	8
Наказне провадження	3	0
Всього	324	52

На кінець 2021 року в Господарському суді Тернопільської області було відкладено розгляд по 74 справах:

- 8 справ були відкладені в зв'язку з неявкою одного з учасників процесу, що беруть участь у справі;
- 1 справа в зв'язку з необхідністю витребування нових доказів.

На розгляді господарського суду Тернопільської області в 2021 році перебувало 7 заяв про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами. З них:

- 5 заяв – розглянуто (відмовлено у задоволені);
- 2 заяви - перейшла в залишок на 2022 рік.

На розгляді Господарського суду Тернопільської області в 2021 році перебувало 254 заяви у порядку виконання судових рішень. З них:

- 229 заяв – розглянуто, з яких 126 заяв задоволено;
- 25 справ – перейшло в залишок на 2022 рік.

Адміністративне судочинство

У 2021 році на розгляд суду надійшло 9880 позовних заяв, що на 121% більше ніж за аналогічний період 2020 року (4479 позовних заяв). Залишок нерозглянутих позовних заяв на початок 2021 року становить 173 позовні заяви.

Кількість розглянутих позовних заяв у 2021 році складає 9899, з яких 909 - було повернуто позивачам, що складає 10,9% від загальної кількості розглянутих позовних заяв.

Загальна кількість позовних заяв, за якими відкрито провадження у справі становить 8920 (90%), кількість позовних заяв, по яких відмовлено у відкритті провадження – 49 (0.5%), позовних заяв, що залишені без розгляду -2 (0,02%).

Залишок позовних заяв які не розглянуто на кінець звітного періоду становить 151 позовні заяви (1,5%), з них залишено без руху і надано строк для усунення недоліків - 52 (0.5%).

Аналізуючи практику дотримання судом строків відкриття провадження у справах, було виявлено порушення строків щодо 2 позовних заяв.

Показники щодо руху позовних заяв в періодах, які порівнюються, викладені в таблиці:

№	Категорія	Показник		Динаміка, +/-
		2020	2021	
1.	Надійшло позовних заяв	4479	9880	+5401
2.	Розглянуто позовних заяв	4337	9899	+5562
3.	Відкрито провадження	3483	8920	+5437
4.	Повернуто	794	909	+115
5.	Відмовлено у відкритті провадження	48	49	+1
6.	Залишено без розгляду	2	2	0

У 2021 році до Тернопільського окружного адміністративного суду надійшло 8979 справ, що на 155% більше, ніж за аналогічний період 2020 року (3526 справ). Залишок нерозглянутих справ на початок 2020 року становив 499 справ.

Всього у провадженні за вказаний період у суді перебувало 10036 справ, що на 150% більше, ніж за аналогічний період 2020 року (4022 справа).

Кількість розглянутих справ у 2021 році становить 8404 справ, що становить 84 % від загальної кількості справ, що перебували в провадженні суду, та на 184 % більше у порівнянні з 2020 роком (2962 справ).

Із числа розглянутих справ:

- 7963 (95 % від усіх розглянутих справ) - розглянуто із прийняттям рішення, в тому числі 7299 (87 %) у яких позов задоволено;

- 254 (3%) - розглянуто із закриттям провадження у справі;

- 179 (2%) - розглянуто із залишенням заяви без розгляду;

- 8 (0,1%) - передано в інші суди.

Залишок нерозглянутих справ на кінець 2021 року становить 1632 справ, що складає 16 % від загальної кількості справ, що перебували в провадженні, та на 54 % більше у порівнянні з 2020 роком (1060 справ).

Із числа справ, що перебувають у залишку на кінець 2021 року – 77 (0.8 % від усього в провадженні) - справи провадження у яких зупинено.

Кількість відкладень розгляду справ на кінець звітного періоду становить 39, у тому числі:

- у зв'язку з неявкою одного з учасників процесу, що беруть участь у справі – 26;

- у зв'язку з неявкою прокурора - 0;

- з зв'язку з неявкою інших учасників процесу - 6;

Крім того на розгляд суду у 2021 році надійшло 11 заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами. Перебувало всього на розгляді – 13 заяв, з них 11 заяв розглянуто, в тому числі: 5 заяв залишено без задоволення та 1 заяву – задоволено, 5 заяв – повернуто. Залишок нерозглянутих заяв на кінець звітного періоду - 2. Підставами для перегляду судового рішення за нововиявленими обставинами були: істотні для справи обставини, що не були і не могли бути відомі особі, яка звертається із заявою на час розгляду справи (11 заяв).

У 2021 році на розгляд Тернопільського окружного адміністративного суду надійшло 601 заяв у порядку виконання судових рішень. Перебувало всього у провадженні – 619. Протягом звітного періоду розглянуто 609 заяв у порядку виконання судових рішень, із них 192 заяви задоволено. Залишок нерозглянутих заяв на кінець 2021 року становить 10 заяв.

У 2021 році в провадженні Тернопільського окружного адміністративного суду перебувало 19 заяв про забезпечення доказів, позову до подання позовної заяви. Протягом звітного періоду було розглянуто 19 зазначених заяв, в тому числі 1 заяву - задоволено.

Протягом 2021 року у суді перебували справи наступних категорій:

Номер категорії справи	Категорії справ	Загальна кількість справ, що перебували у провадженні у звітному періоді
1.	Справи щодо виборчого процесу та референдуму	0
2.	Справи щодо захисту політичних (крім виборчих) та громадянських прав	203
3.	Справи щодо статусу народного депутата України, депутата місцевої ради, організації діяльності представницьких органів влади	1
4.	Справи з приводу забезпечення функціонування органів прокуратури, адвокатури, нотаріату та юстиції (крім категорій, які підсудні Верховному Суду як суду першої інстанції)	10
5.	Справи щодо примусового виконання судових рішень і рішень інших органів	336
6.	Справи, що виникають з відносин публічної служби, зокрема справи щодо	369

7.	Справи з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики	239
8.	Справи з приводу регулюванню містобудівної діяльності та землекористування	286
9.	Справи з приводу охорони навколишнього природного середовища	4
10.	Справи з приводу адміністрування податків, зборів, платежів, а також контролю за дотриманням вимог податкового законодавства	1118
11.	Справи зі спорів з приводу реалізації публічної політики у сферах праці, зайнятості населення та соціального захисту громадян та публічної житлової політики	7394
12.	Справи щодо забезпечення громадського порядку та безпеки, національної безпеки та оборони України, зокрема щодо	70
13.	Інші справи	0

У 2021 році до суду надійшло 8979 справ, що на 5453 справи або 154 % більше, ніж у 2020 році (3526).

У 2021 році розглянуто 8404 справ, що на 5442 справи або 184 % більше, ніж минулого періоду.

У середньому, навантаження справ, на одного суддю Тернопільського окружного адміністративного суду у 2021 році становить 1004 (від усього перебувало в провадженні) справ - за кількістю фактично працюючих суддів (10) та 627 справ за кількістю суддів за штатним розписом (16).

У середньому, навантаження справ, на одного суддю Тернопільського окружного адміністративного суду у 2020 році становила 366 (від усього перебувало в провадженні) справ - за кількістю фактично працюючих суддів (10) та 251 справ за кількістю суддів за штатним розписом (16).

Таким чином, середнє навантаження справ на одного суддю у порівнянні із 2020 роком збільшилось на 638 справ за кількістю фактично працюючих суддів та на 376 справи – за кількістю суддів за штатним розписом.

Середньомісячне надходження позовних заяв на розгляд до одного судді у 2021 році складає 134 заяв, що на 139 % більше у порівнянні з минулим роком (56 заяв). У середньому постановлення остаточних судових рішень на одного суддю становить 127 судових рішень щомісячно, або на 170 % більше ніж у 2020 році (47 рішень).

Кількість справ, які розглянуті Тернопільським окружним адміністративним судом впродовж 2021 року понад строки встановлені КАС

України, становить 1237 справ – 15 % від загальної кількості справ, що були розглянуті судом протягом вищезазначеного періоду (8404 справ), що на 5442 одиниць більше у порівнянні із звітним періодом минулого року (864).

Залишок нерозглянутих справ на кінець звітного періоду (в тому числі із врахуванням 77 справ провадження у яких зупинено) складає 1632 одиниць.

Залишок не розглянутих адміністративних справ на кінець цього звітного періоду є більшим на 572 справ або на 54 % ніж той самий показник звітного періоду у 2020 року (1060 справ).

Із загальної кількості нерозглянутих справ у 39 справах, або 2 % від загальної кількості справ, які перебувають у залишку (1632 справ), розгляд відкладено на наступний звітний період.

Аналізуючи строки розгляду адміністративних справ можна зробити висновки, що переважна більшість справ розглядається в межах двомісячного строку, а справи щодо прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби розглядаються та вирішуються протягом місяця з дня відкриття провадження у справі.

Але по деяких справах судовий розгляд затягувався на кілька місяців через неодноразові відкладення. Розгляд адміністративних справ відкладався з таких причин: у зв'язку з неявкою однієї із сторін або будь-кого з інших учасників процесу, що беруть участь у справі, про яку нема відомостей, що їм вручені судові повістки; у зв'язку з неявкою представника; у зв'язку з неявкою інших учасників процесу; з інших підстав (відрядженням суддів, лікарняним суддів, витребування різних документів, які мають істотне значення для правильного вирішення справи тощо).

Також у 2020 році постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 №211 «Про запобігання поширення на території України коронавірусу COVID -19» з 12.03.2020 на всій території України встановлено карантин.

Тому з метою запобігання виникненню та поширенню гострих респіраторних захворювань та коронавірусу COVID -19, який віднесено до особливо небезпечних інфекційних хвороб, беручи до уваги постанову Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 №211, лист Ради суддів України від 16.03.2020 №9рс-186/20 та рішення зборів суддів Тернопільського окружного адміністративного суду від 17.03.2020, наказом голови Тернопільського окружного адміністративного суду на період карантинних заходів встановлено особливий режим роботи Тернопільського окружного адміністративного суду.

Зважаючи на зазначене, в умовах пандемії, спричиненої коронавірусом COVID - 19 судом у значній кількості справ було відкладено розгляд, зокрема, за клопотанням сторін, за ініціативою суду, а також продовжено строки для

усунення недоліків позовних заяв, та продовжено процесуальні строк розгляду адміністративних справ.

У 2021 році за поданими позовними заявами до суду добровільно сплачено судовий збір в сумі 9 074 100 гривень. Сума судового збору, що повернута судом становить 585 981 гривні. Звільнено від сплати судового збору на суму 3 014 847 гривні.

Результати перегляду судових рішень Тернопільського окружного адміністративного суду Восьмим апеляційним адміністративним судом.

У 2021 році Восьмим апеляційним адміністративним скасовано – 304 судових рішень Тернопільського окружного адміністративного суду та змінено –22 судових рішень.

Висновок

Підсумовуючи вищезазначене, слід зауважити, що в цілому надходження справ та матеріалів до місцевих загальних судів Тернопільської області у 2021 році збільшилось на **5,39 %** порівняно із 2020 роком.

Надходження справ та матеріалів кримінального судочинства у 2021 році зменшилося на **6 %** порівняно із надходженням справ даної категорії у 2020 році.

Подібна ситуація спостерігається щодо надходження справ і матеріалів адміністративного та цивільного судочинства. Так, протягом 2021 року надійшло до місцевих судів Тернопільської області **1068** справи та матеріалів адміністративного, що на **11,5 %** більше показника 2020 року.

Незначний показник у бік збільшення спостерігається з надходження у 2021 році (**на 10,97 %**) справ та матеріалів цивільного судочинства. Так, у 2020 році надійшло 16166, у 2021 році – 17941 таких справ та матеріалів.

Виріс показник надходження справ про адміністративні правопорушення. Протягом періоду що аналізується, до місцевих загальних судів області надійшло 22294 справ та матеріалів, що на **12,97 %** більше, ніж у 2020 році (19734).

Проведений огляд даних судової статистики господарського суду Тернопільської області свідчить про зменшення показників надходження справ і матеріалів у 2021 році порівняно з 2020 роком.

Протягом 2021 року в провадженні суду перебувало **1311** справ і матеріалів, що на **8,12 %** менше в порівнянні з 2020 роком (в 2020 році в провадженні перебувало 1427 справ і матеріалів).

У 2020 році в Господарському суді Тернопільської області були відсутні випадки розгляду справ з порушенням строку, встановленого Господарським процесуальним кодексом України.

Станом на 31 грудня 2021 року залишок нерозглянутих справ на кінець звітного періоду в суді становив – 324 справи, а станом на 31 грудня 2020 року – 308 справ.

Проведений огляд даних про стан здійснення судочинства Тернопільським окружним адміністративним судом дозволив виявити деякі позитивні тенденції звітного періоду та певні недоліки роботи суду для їх подальшого попередження та усунення.

Для 2021 року характерним є стабільне надходження матеріалів до Тернопільського окружного адміністративного суду, що відобразилося у збільшенні середньомісячного навантаження постановлених судових рішень на одного суддю Тернопільського окружного адміністративного суду порівняно із 2020 роком.

Залишок нерозглянутих справ на кінець 2021 року становить 1632 справ, що складає 16 % від загальної кількості справ, що перебували в провадженні, та на 54 % більше у порівнянні з 2020 роком (1060 справ).

Статистичні показники про стан здійснення судочинства судом свідчать про те, що робота суду здійснювалася в умовах значного збільшення навантаження. Водночас при збільшенні надходження матеріалів суд не допустив погіршення роботи за основними показниками. Це стосується кількості розглянутих справ та якості їх розгляду.

Необхідно відзначити, що організація роботи суду має тенденцію до постійного вдосконалення та стабільно високими залишаються показники розгляду позовних заяв, що перебували на розгляді у суді.

Т.в.о. начальника управління

Оксана ВІЛЬЧИНСЬКА

Хомич
(0352)23 60 32